

Martta Helminen

Kaksi weljestä ja Kulta.

Elias.

Lapset owat wanhuksia
järkewämmät.

Kirjoitti

Leo Tolstoi.

Venäjänkiielestä suomeksi

Oskar Helenius.

Kansakoulunopettaja.

Tampere, 1905

Ilm. Jultin'in Kustannusliike ja Kirjakauppa.

Sinta 25 pemiä.

E. Hultin

Kaksi weljestä ja kulta.

Elias.

Lapset owat wanhuksia
järkewämmät.

Kirjoitti
Leo Tolstoi.

Wenäjänkielestä suomenki
Oskar Helenius.
Kansatouluunopettaja.

Tampereen
kaupunginkirjasto

3660 A.H.C.
Tampere, 1905.

Osat Julin'in kustannusliite ja Kirjakauppa.

20:-

Arvo H. Nurmen
Tampere - Kirjasto

Tampere, 1905.
Kirjapaino D. J. „Sanoma“ Tampereella.

Kaksi veljestä ja kulta.

Kirjoitti

Leo Tolstoi.

Olipa ennenmuinoin lähellä Jerusalemia kaksi rotewaa veljestä, vanhemman nimi oli Afa. He asuivat wuoristossa lähellä kaupunkia ja elivät siitä, mitä ihmiset heille antoivat. Kaiket päivät kuluttivat veljekset työssä. He eivät tehneet omaa, vaan köyhäin työtä. Missä oli työn rajittamia, missä oli sairaita, orpoja ja leskiä, siune menivät veljekset työtä tekemään ja lähtivät, palkkaa ottamatta. Siten kuluttivat veljekset erillänsä koko viikon ja palasivat vasta lauantai-iltana asuntoonsa. Miinoastaan sunnuntaina pysyivät he kotona, rukoi-

liwat ja saarnasivat. Ja Herran enkeli tuli heidän luokseen ja siunasi heitä. Maanantaina he kumpikin menivät omalle haaralleen. — Näin elivät veljekset monta vuotta, ja joka viikko tuli Herran enkeli heidän tykönsä ja siunasi heitä.

Eräänä maanantaina, kun veljekset lähtivät työhön ja erkaniivat, tuli vanhemman veljen, Afanasin jääli eritä rakkaasta veljestään, ja hän pysähtyi ja katsoi taakseen. Sohannes meni, painettuaan alas päänsä, omalle haaralleen eikä katsonut taakseen. Mutta yhtäkkiä Sohanneskin pysähtyi ja ikäänkuin nähtyään jotakin, alkoi herkeämättä kätensä alta katsoa siihen. Sitte hän lähestyi sitä, jota oli katsellut, sitte yhtäkkiä hyppäsi hän syrjään ja katsomatta taakseen, juoksi nuoren juurelle ja nuorelle pois siitä paikasta, ikäänkuin julma peto olisi ajanut häntä takaa. Afanasi hämmästytti ja palasi takaisin sille paikalle, jaadaksesen tietää, mitä veljensä oli niin pelästynyt. Hän alkoi tulla lähelle ja näkee jotakin kiiltä-

wän auringon paisteessa. Hän meni liem-
mäksi — ruohostossa on, ikäänkuin mitasta
kaadettuna, kultaaläjä . . . Ja Afanasi häm-
mästy i vieläkin enemmän sekä kultaa että wel-
jensä hyppäämistä.

„Mitä hän pelästy i ja miksi hän juoksi
pakoon?“ ajatteli Afanasi. „Kullassa ei ole
syntiä, synti on ihmisessä. Kullalla voidaan
tehdä pahaa, mutta voidaan hyvääkin. Kuinka
monta orpoa ja leskeä voidaankaan elättää,
kuinka monta alastonta waatettaa, kuinka monta
raajarikkoa ja sairasta kokonaan parantaa tällä
kullalla! Me palvelemme nyt ihmisiä, mutta
palveluksemme on heikkoa vähäisen voimamme
tähden, waan tällä kullalla voimme enemmän
palwella ihmisiä.“ Näin ajatteli Afanasi ja
tahtoi sanoa kaiken tämän welsjelleen, mutta Jo-
hannes oli jo mennyt kuulemasta pois ja ai-
noastaan, kuin fuoriainen, häämötti jo toisella
wuorella.

Sa Afanasi riisui yltään päälliswaatteensa,
ajoi siihen kultaa niin paljo, kuin luuli jaksaa-

wansa kantaa, nosti olalleen ja kantoi kaupunkiin. Hän meni ravintolaan, antoi ravintoloitsijan huostaan kullan ja lähti jälle jäänyttä hakemaan. Ja kun hän oli kaikki kantanut, niin meni hän kauppiaitten luo, osti maata kaupungista, osti kiiviä, metsää, palkkasi työmiehiä ja alkoi rakentaa kolmea taloa. — Ja Afanasi asui kaupungissa kolme kuukautta, rakensi kaupungissa kolme taloa: yhden — turwalaksi leskille ja orvoille, toisen — sairaalaksi kiwulloisille ja raajarikoille, kolmannen matkustajille ja kerjäläisille. Ja Afanasi löysi kolme Sumalaa pelkääväistä wanhusta, joista hän pani yhden turwalan, toisen sairaalan ja kolmannen majatalon hoitajaksi. Ja Afanasille jäi vielä 3,000 kultarahaa. Ja hän antoi jokaiselle wanhukselle tuhannen, että he jakaisivat köyhille. — Ja kaikki kolme taloa alkoivat tähtyä ihmisistä, ja ihmiset alkoivat ylistää Afanasia kaikesta, mitä hän oli tehnyt. Ja tästäpä Afanasi iloitsti niin, ettei hän halunnutkaan lähteä kaupungista. Mutta Afanasi rakasti

weljeään ja, jätettyään kansan hyvästi, jättämättä itselleen rahaa, samassa pukimessa missä oli tullut, samassa hän lähtikin takaisin weljensä luo. Afanasi lähestyy wuoristoaan ja ajattelee: „wäärin weli arwosteli kun hyppäsi pois kullan luota ja lähti sitä pakoön. Enköhän minä tehnyt paremmin.“

Sa kun Afanasi tätä parast'aikaa ajattelee, niin hän yht'äkkiä näkee tiellään seisowan sen enkelin, joka oli heitä siunannut, ja katsowan julmasti häneen. Sa Afanasi meni tainnoksiin, sanoen ainoastaan: „Mitä Herra?“ Sa enkeli aukasi suunsa ja sanoi: „Mene täältä. Sinä et ole arwokas elämään weljesi kanssa. Weljesi yksi ainoa hyppäys on kalliimpi kuin kaikki ne työt, joita sinä teit kullallasi.“

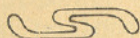
Sa Afanasi alkoi puhua siitä, kuinka paljo köyhiä ja matkustajia hän ruokki, kuinka paljo orpoja hän hoiti. Mutta enkeli sanoi hänelle: „Se perkele, joka pani kullan maahan, pahentaafeen sinua, on sinulle opettanut nämäkin sanat.“

Ja silloin Afanasian omatunto todisti, ett'ei hän ollut Jumalalle tehnyt töitään ja hän itki ja alkoi katua.

Silloin väistyi enkeli tieltä ja awasi hänelle tien, jossa jo Johannes oli seisonut, odottaen weljeään. Ja siitä lähtien Afanasi ei myöntynyt perkeleen, joka oli kullan waristunut, houkutukselle, ja käsitti, ett'ei kullalla, waan ainoastaan työllä voi palwella Jumalaa ja ihmisiä.

Ja weljekset alkoivat elää entiseen tapaan.

Elias

Sirjoitti

Leo Tolstoi.

Bashkiri Elias asui Ufan kuvernementissä. Elias jäi isästään köyhäksi. Isä oli pannut hänet naimaan ainoastaan vuosi sitte ja itse samoihin aikoihin kuollut. Siihen aikaan oli Eliaksella omaisuutta seitsemän tammaa, kaksi lehmää ja kaksikymmentä lammasta. Mutta Elias oli isäntä ja rupesi hankkimaan lisää; aamusta iltaan teki hän waimonsa kanssa työtä, nousi muita aikaisemmin ja pani muita myöhemmin maata ja joka vuosi yhä rikastui. Siten eleli Elias työssä ja waiwassa 35 vuotta ja hankki suuren omaisuuden.

Eliaksella oli kaksisataa hevosta, satawiiikymmentä päättä sarwikarjaa ja tuhannen kaksisataa lammasta. Nengit paimensiwat Eliaksen hevos- ja karjalaumoja, ja piiat lypsivät tammoja ja lehmiä sekä tekiwät juomaa, woita ja juustoja. Eliaksella oli kaikkea kosolta, ja ympäröstösssä kadehtiwat kaikki Eliaksen elämää. Ihmijet sanoiwat: „Elias on onnellinen mies: hänellä on kaikkea kosolta, hänen ei tarwitse kuollakaan.“ Alkoiwatpa jäätymenfilötkin tuntea Eliaksen ja tehdä tuttavuutta hänen kanssaan. Ja hänen luokseen alkoi tulla kaukaisia wieraita. Ja Elias otti kaikki vastaan sekä ruokki että juotti kaikkia kuka ikinä tulikin, kaikille oli juomaa, kaikille oli teetä ja lampaanlihaa. Kun wieraat saapuwat, tapetaan heti oinas tai kassi, mutta jos on paljo wieraita ruokittawana niin teurastetaan tammakin.

Lapsia oli Eliaksella kassi poikaa ja tytär. Elias oli pannut poikansa naimaan ja tyttärensä miehelleen. Eliaksen köyhyyden aikana oliwat pojat tehneet työtä hänen kanssaan ja itse war-

tioineet hevoslauvoja ja lampaita, mutta kun rikastuivat, alkoivat pojat laiskiintua, ja toinen heistä alkoi juoda. Vanhempi weli lyötiin tappelusssa kuoliaaksi ja nuorempi osui saamaan ylspeän waimon, ja tämä poika tuli tottelemattomaksi isälleen, ja Eliaksen täytyi erottaa hänet.

Elias erotti hänet, antoi hänelle talon ja karjaa, ja niin Eliaksen rikkaus vähentyi. Ja pian tämän jälkeen sairastuivat Eliaksen lampaat, ja paljo joutui hukkaan. Sitte tuli uälkäwuosi — ruoho ei kaswanut, — karjaa kuoli joukottain talwella. Sitte ryöstiwät kirgit parhaan heinäpieleksen, ja Eliaksen omaisuus yhä väheni Elias köyhtyi köyhymistään. Ja woimatkin alkoivat wähetä. 70 wuotiaana joutui Elias siihen tilaan, että alkoi myydä kaikki turkkinsa, mattonsa, satulansa, kuomirekensä, sitte alkoi hän hukata viimeisen karjansakin, ja niin Elias tuli puille paljaille. Hänen täytyi wanhoilla päiwillään lähteä waimoineen ystäwällisten ihmisten luo asumaan. Eliakselle jäi ainoastaan waatteet ylleen, turkki, karwalakki ja

fasianitohwelit kentiineen sekä waimo, Shamschemagi, wanha hänkin. Grotettu poika oli lähtenyt wieraalle maalle, ja tytär oli kuollut. Ja wanhuksille ei ollut apua kestään.

Säälipä wanhuksia heidän naapurinsa Muhamedschah. Hän itse ei ollut köyhä eikä rikas, waan eli tasaisesti ja oli kunnan mies. Hän muisti Eliaksen wieraanwaraisuuden, sääli häntä ja janoi Eliakselle: „Tule minun luokseni, Elias, asumaan waimoinesi. Tee minulle keijällä woimasi mukaan teerasioita, mutta talwella ruoki karjaa, ja Samschemagi lypsäköön tammoja ja valmistakoon juomaa. Kuolin, waatetan teidät molemmat ja mitä te tarwitsette, niin sanokaa, että tiedän antaa.“ Elias kiitteli naapuriaan ja alkoi oleskella waimoineen Muhamedschah'in työssä. Muksi tuntui raskaalta, mutta sitte wanhuksset tottuivat ja tekivät työtä woimainsa perästä.

Isännälle oli edukki tällaisten ihmisten pitäminen, sillä wanhuksset olivat itse olleet isäntäwäkenä ja tiesiwät kaiten järjestyksen ei-

wätkä laiskotelleet, waan tekivät woimansa ta-
faa työtä.

Tapahuipa kerran, että Muhamedsha'hin
luo tuli naimiskauppojen hieroja, kaukaisia wie-
raita; tulipa Mullahin (tatarilainen pappi).

Muhamedshah käski Eliasta ottamaan oinaan
fiini ja teurastamaan. Elias teurasti oinaan ja
keitti ja lähetti wieraille. Wieraat söivät lam-
paan lihaa joiwat teetä ja tarttuivat tamman
maidosta tehtyyn juomaan käfikki. Wieraat is-
tuwat isännän kanssa untuwapatjoilla, matoilla,
juowat wadeista juomaa ja keskustelewat, mutta
Elias lähti töihinjä ja meni owen siwu. Muha-
medshah huomasi hänet ja sanoo wieraalleen:
„Mäitkö tuon ukon menewän owen ohi?“
„Näin“, sanoo wieras, „mutta mitä ihmeteltä-
wää hänessä on?“ „Hänessä on ihmeteltävää
se, että hän on ollut suurin pohattamme —
nimeltä Elias, olet ehkä kuullutkin?“ „Kuinka
en olisi kuullut“, sanoo wieras, nähnyt tosin
en ole, mutta maineensa on kulkenut kauwas“
— Mutta nyt hänellä ei ole mitään jälellä,

waan elelee luonani työmiehenä eukkoineen, joka lypsää tammojani.“

Wieras hämmästyti lipahutti kieltään, pudisti päätään ja sanoi: „Niin, onni kiertää kuin pyörä:“ kenen se nostaa ylös, kenen se laskee alas. Mutta sureeko, niinkuin luulen, ukko?“

— „Kuka sen tietää, elää levollisena, nöyränä — tekee hywin työtä.“ Wieras sanoo: „Mutta saako häntä puhutella? Utelisin häneltä hänen elämästään. — „Miks’ei saa!“ sanoo isäntä ja huusi teltan taakse: „Abbai (tämä bashkirikielinen sana merkitsee iso-isä), tule tänne juomaan kumissia (tamman maidosta valmistettu juoma) ja kutsu eukkojikin.“ Ja Elias tuli sisään waimoineen. Elias tervehti wieraita ja isäntää, luki rukouksen ja istuutui polwilleen owen wieren; mutta hänen waimonsa meni esiripun taakse istumaan emännän kanssa.

Eliakselle annettiin kuppi juomaa täynnä Elias tervehti wieraita ja isäntää, kumarjoi joi wähän ja pani pois. — „Nähdesäfi meidät,

uikko-kulta, luulen, että sinulle tekee ikävän vaikutuksen entisen elosi muisto — kuinka olit onnellinen ja kuinka nyt elät onnettomuudessa?”
 Janoi vieras hänellä.

Ja Elias hymyili ja sanoi: „Jos minä sanoisin sinulle, mikä on onni ja mikä onnettomuus, niin et sinä uskoisi, — kysy mieluummin eukoltani; hän on eukko, jonka sydämellä on sitä, mitä sanoinkin: hän sanoo sinulle koko totuuden tästä asiasta.“ Ja vieras janoi esiripun taakse: „No sanoppas, eukko-kulta, kuinka armostelit entistä onnea ja nykyistä onnettomuutta!”

Ja Schamshemagi janoi esiripun takaa: „Näinpä armostelen: minä elin ukon kanssa 50 vuotta — onnea etsimme emmekä löytäneet, mutta nyt on vasta toinen vuosi, kun me jäimme tyhjille puille, ja olemme nyt palveluksessa, jossa olemme löytäneet oikean onnen.“

Wieraat olivat ihmeissään, ja ihmeissään oli isäntäkin, jopa nousikin ja työnsi esirippua syrjään, nähdäkseen eukon. Mutta eukko seisoo

kädet ristissä, hymyilee, katsoo ukkoonsa, ja ukko hymyilee. Ukko sanoi vielä herran: „Totta minä puhun enkä leikkiä: puoli vuosisataa etsimme onnea, ja rikkaina ollessamme emme sitä ollenkaan löytäneet; nyt meillä ei ole jälellä mitään — ihmisiin olemme tulleet asumaan, sellaisen onnen löysimme, ett'ei paremmasta väliä.“

— Mutta missä on teidän onnenne nyt?

— Siinä nähkääs: kun olimme rikkaita, niin meillä ukon kanssa ei ollut lepohetkeä; ei meillä ollut aikaa keskustella, ei ajatella jielumme tilaa eikä rukoilla Jumalaa. Meillä oli niin paljo huolia. Milloin tuli vieraita meille — huoli siitä, millä kestitä, millä lahjoa, ett'eivät tuomitsi meitä väärin. Milloin vieraat syöväät, silloin me katsomaan palvelijain perään — he kun waarivat tilaisuutta saada seen lewähtää. Milloin huoli siitä, ett'ei susi repiji warsaa tai wafikkaa, etteivät warfaat weisi heinäpielestä. Jos panet maata niin nukkumisesta ei tule mitään pelosta, ett'eivät

lampaat murskaiji karitsoita. Milloin taas huoli siitä, että ruokaa tulisi talven varaksi — aina waan rauhattomuutta. Mutta ei siinä kyllä. Sopuikin meiltä ukon kanssa puuttui. Hän sanoi, että niin ja niin pitää tehtävän, mutta minä sanoin vastaan, ja aloimme torua, teimme syntiä. Siten elimme huolesta huoleen, synnistä syntiin emmekä nähneet onnellista päivää.

— No, mutta nyt?

— Nyt nousemme ukon kanssa, keskustelemme aina ystävällisesti sowingosja, emmekä riitele mistään, huolehdi mistään, — ainoana huolenamme näet on isäntämme palveleminen. Teemme työtä voimaimme mukaan, mielellämme, niin, ett'ei isännällemme tulisi tappiota, waan voittoa. Kun tulemme työstä — päivällistä on, illallista on, juomaa on. Kun on kylmä — polttoainetta löytyy lämmiteläksemme, turkkifin on. Dupa aikaa keskusteleminenkin, sielun tilan ajattelemiseen ja Jumalaa

rukoilemiseen. Viisikymmentä vuotta etsimme onnea, vasta nyt löysimme.

Wieraat rupešivat nauramaan.

Mutta Elias sanoi: „Älkää naurako, weljet, ei ole leikin tekoa, vaan ihmis-elämää, Me olimme eufon kanssa tyhmiä ja itkimme ennen, että rikkauttamme katosi, mutta nyt on Sumala paljastanut meille totuuden, jota emme ilmoita omafsi lohdutukseksenne vaan teidän hyväksenne.“

Ja Mulla sanoi: „Tämä on järkewää puhetta, ja oikean totuuden sanoi Elias, niin on kirjoitettukin.“

Ja wieraat herkesiwät nauramasta ja wai-
puiwat mietteisiin.

Lapset ovat vanhuksia järkewämmät.

Sirjoitti

Leo Tolstoi.

Oli sunnuntai-aamu. Rekifeli oli wast' ikään loppunut. Pihamaille oli vielä lunta, mutta purot wirtasivat pitkin kylää. Kahden pihan välillä olewalla poikkikadulla oli suuri lätäkkö, johon walui lantawettä. Tämän lätäkön luo tuli kaksi pientä tyttöä eri pihoista — toinen vähän nuorempi, toinen vähän vanhempi. Molempain tyttöjen äidit olivat pukeet heidät uusiin juhlapukuihin. Pienemmällä oli sininen, mutta suuremmalla keltainen, kuosillineu puku. Rumpaisenkin päässä oli punainen huiwi. Tytöt lähtiwät kirkonmenon jäl-

keen lätäkölle, näyttelivät toinen toiselleen koreita pukujaan ja alkoivat leikkiä. Pienempi oli astumaisillaan kunkineen lätäköön, mutta vanhempi sanookin: „Elä mene, Malashka — äitisi toruu. Minäpä riisun jalastani, riisujinäkkin.“ Tytöt riisuiwat jalastaan, mennä hiipiwät lätäkössä toinen toistaan vastaan. Malashka astui nilkkaa myöten ja sanoo: „Sywää on, Akuljushka, minä pelkään.“ — „Eipä hätääkään, sywemmäksi kun ei tule. Tule suoraan minua päin.“ He alkoiwat astua yhteenpäin. Akuljka sanookin: „Katso, Malashka, ettet roiski päälleni, waan astu hiljempää!“ Tuskin oli hän sen sanonut, kun Malashka loiskahutti jalkansa weteen — wesi roiskahti suoraan Akuljkan juhlapuwulle, tulipa riiskeitä nenälle ja silmiinkin. Akuljka näki puwussaan tahrapiikut, suuttui Malashkalle, haukkui, ajoi häntä takaa, tahtoen lyödä häntä. Malashka peljästyi, huomatesjaan tehneensä wahinkoa, hyppäsi pois lätäköstä ja lähti juoksemaan kotia. Akuljkan äiti meni ohi, huomasi tyttärensä pu-

wun ja paidan liattuina. „Missä sinä, ilkiö, olet itsefi rywöttänyt?“ — „Malashka roiskahutti tahallansa wettä päälleni.“ Ukuljkan äiti sieppasi kiinni Malashkaan. Malashka rupefi ulwomaan, niin että se kuului yli koko kadun. Tulipa Malashkan äiti pihalle. „Missi lyöt tytärtäni?“ alkoi hän torua naapuri eukkoa. Eukot antoivat toisilleen sanan sanasta, kassin parhaasta. Hyppäsiwätpä miehetkin paikalle, kadulle kerääntyi juuri joukko. Kaikki huutawat, ei kukaan kuuntele toisiaan. Haukuttiin silmät korwat tähteen, toinen tyrkkäsi toistaan, tappelu oli aiwan syntymäisillään, mutta Ukuljkan mummo sattui tulemaan paraaseen sotaan, ja hän alkoi puhella: „Lapsukaiset, nythän on se päivä, jolloin pitäisi iloita, mutta te olette ryhtyneet tällaiseen synnin harjoitukseen!“ He eiwät ota eukon puhetta kuulewiin korwiinsa, waan owat vähällä keikauttaa hänet kumoon. Eikä eukko olisi heitä saanut taiwutetuksi, ellei Ukuljka olisi ollut Malashkan kanssa. Sill'aikaa kuin eukot toruivat keskenänsä, puhdisti Ukuljka juhlapu-

kurja ja meni jälleen poikkikadulla olevalle lä-
tätölle. Hän otti pienen kiven ja rupeji sillä
kaiwamaan maata lätkön reunalla, että wesi
pääjisi kadulle. Sillaikaa kuin hän kaiwoi, tuli
Malashkakin, alkoi häntä auttaa, tehden lastulla
kanawaa. Miehet oliwat wain alkaneet tapella,
mutta pitkin tyttöjen kanawaa juoksi wesi ka-
dulle, suoraan sille paikalle, missä eukko erotti
miehiä. Tytöt juoksiwat, toinen puron toiselta
puolelta, toinen toiselta. „Pidätä, Malashka,
pidätä!„ huutaa Ukuljka. Malashka aikoo myös
jotakin sanoa, mutta ei woi puhua, häntä kun
nauratti.

Tytöt juoksewat, nauraen lastua, joka uis-
kentelee pitkin puroa. Sa he juoksewat suoraan
miesten keskelle. Huomattuaan heidät, sanoi
eukko miehille: „Pelätkää Jumalaa! Te, mie-
het, olette ryhtyneet tappelemaan näitten samo-
jen tyttöjen tähden, jotka aikoja sitte owat kaikki
unohtaneet, jälleen rakkaasesti leikkien yhdessä.
He owat teitä järkewämmät!“

Miehet katselimat tyttöjä ja alkoiwat hä-

wetä. Mutta sitte miehet rupešivat nauramaan itseään ja erkaniwat.

„Ette tule niinkuin lapset, niin ette tule sijälle Jumalan waltakuntaan.“

Siuna köyhän veljen asiat oikeudessa päättyivät.

Kansan suusta kuultu satu.

Kirjoitti J. Marttini.

Tämä juttu on niitä vanhoja, muinaisia kertomuksia ajoilta, jolloin oikeuden „oikeus“ oli löyhillä perusteilla, ja jolloin tuomari loi tarkemman katseen asianomaisten vasempaan poveen kuin heidän asiapapereihinsa.

Veljekset asuivat naapureina. Kun heidän vanhempansa muuttivat tuville tuonelan, jakoivat he tunnollisesti pienet peltotilkut. Kumpikin weli alkoi elää omaa elämäänsä, omaa hiiltänsä hiillyttää, omaa peltoansa perata. Mutta onnetar usein antimiansa epätasaisesti jakaa. Niinpä veljekistä vanhempi rikastui suunnattomasti, jota vastoin nuorempi weli eseli mitä suurimmasa köyhyydessä. Rikkaalla

weljellä oli kaikkea maallista hywyyttä yllin kyllin. Nawetta täynnä mylwiiviä jarmipäitä ja tallissa hirnui seitsemän uhkeata hevosta. Köyhällä weljellä ei ollut kufkoa kurahawaa ei kanan lasta laulamaa. Wettä ryhpyäsi karun leipänsä painimeksi, ja „itsewäkisin“ weti houganokkia pirttinsä lämmitykseksi.

Kerran päätti köyhä weli mennä rikkaalta weljeltä pyytämään hevosta, hakeakseen metsästä halloja. Kyllähän aikalailla pelotti mennä weljeltä apua pyytämään, mutta läksi kuitenkin. Päästyään rikkaan weljen pirttiin, istuutui hän omenjuupenkille ja nöyrästi lakkia kädessään pyörittäen sai asiansa jotenkuten soperretuksi.

„Mina olet sinä awun tarpeessa“, pauhasi rikas weli, „ja etkö luule hevosillani olewan parempaakin tehtävää kuin sinun hallojesi wetäminen“.

Köyhä weli nöyränä ja masentuneena alkoi jo poistua ulos, kun rikas weli wihaisena tiuskasi että: „otahan nyt tämä kerta se hewonen, mutta muistaksin ettet minua enää pian waiwaa pyynnöilläsi“.

Köyhä weli otti tallista hevosensa ja alkoi taluttaa kotiinsa. Mutta kotiin tultuaan wasta

huomaa ettei hän länkiä hevosen mukaan muistanutkaan ottaa.

„Mitä teen minä miesparha“, päiwitteli köyhä weli, „jos menen takaisin pyytämään länkiä, suuttuu hän warmaankin filmittömäksi ja hakee hevosenja pois. Sienee parasta että fidon hevosen hännästä reen eteen, wetää kai tuo silläkin tawoin halkokuorman kotiin“.

Hän sitoi siis hevosen hännästään reenenään ja alkoi ajaa metsään, mutta kun hän pani halkoja rekeen ja alkoi ajaa kotiinpäin, katkesi hevosen häntä melkoisen ylhäältä. „Nyt otti äijän olkileipä“, arweli köyhä weli ja lähti allapäin pahoilla mielin hevosta taluttamaan rikkaalle welsjelle.

Kun rikas weli näki kuinka hullusti oli hevosenja käynyt, suuttui hän niin, että aikoi perinpohjin löyhlyttää welsjensä, mutta maltoi kuitenkin senwerran, että jätti löyhlytyksen, ja käski köyhän welsjen huomenaamalla lähtemään oikenteen vastaamaan hevosen hännästä.

Surullisen yön wietti köyhä weli mökissään. Hän ei tietänyt edes aawistaa minkälainen rangaistus on häntä kohtaawa. Wanfilan muurit, jopa hirttonuoratkin kummittelivat hänen mielessään. Hän itki katkerasti onnettomuut-

taan ja arveli, että olisi ollut parasta tämäkin kerta wetää itse halot; olisi saanut edes wapaudessa, omau mökin uunin pankolla karun karnikkansa wajottaa.

Amulla lähti köyhä weli astumaan kărăjäpaikalle johon oli kahden päivän matka. Myöhään illalla saapui hän erääseen taloon, josta pyysi ja sai yösijan. Wiluisena ja mieli apeana nousi hän palatille, (pirtin orsille asetetuille laudoille) ja kääriästyään wanhan werkatakkinsa päänaluselkji. aikoi ruweta lewolle, kun taloon jattumalta saapui toinenkin yöwieras: — rikas weli. Tämä uusi wieras otettiin talossa kofteliaasti ja kunnioittawasti vastaan, ja saatettiin istumaan kunniasijalle pöydänpäähän, johon pian ilmestyi höyryhäwä teekettä ja mitä uljaimmat pöytäastiat. Talon isäntä ja rikas weli joiwat pöydässä teetä ja iloisesti nauraen puheliwat. Köyhä weli khyrtyi nälkäisenä palatin pimeässä nurkassa. Kuullessaan kuppien helinän, häneen janonsa ja nälkänsä wielä enemmän ylti.

„Anna edes kirkotan palatin reunalta katsomaan kun he juowat teetänj“, arweli köyhä weli. Mutta hän raukka siirtyi liian lähelle

reunaa, kadotti tasapainonsa ja putosi päistikkaa pöydälle teekuppien sekaan ja osatti isännän päälle, jolta vielä kaiten onnettomuuden lisäksi käji katkeji.

Tietäähän tuon mikä sekamelkka siitä syn-tyi ja mikä wiha- ja kiukunpuuska sateli köyhän weli- en päälle. „Minäkin lähden kärejille samassa matkassa“, kiljui isäntä, ja waadin tuolle hylkiölle rangaitusta kädestäni ja rikoi- tuista astioistani“.

Wietettyhänsä yön jossakin saunan nurkassa, köyhä weli taas aamulla lähti astumaan eteen- päin kärejä- taloa kohden. Wielenjä oli entistä mustempi, sillä nyt hän arweli ainakin ole- wansa hukassa.

Oli jo iltapäiwä kun hän lähellä kärejä- taloa tuli korkealle sillelle, jonka alitse joku pitkin kulki kylän talwitie. Sillelle tultua juo- lahti hänen mieleensä ajatus, että olisi ehkä pa- rasta hypätä sillelta tuonne alas, niin loppuisi kaikki kärsimykset, sillä hirteen ne tuomitsewat siellä oikeudesjakin. Tuskin tarkemmin asiata ajatella ehti, kun jo oli hypännyt sillelta alas talwitielle, jossa — muun hywän päälle eräs mies sattui kulkemaan juuri sillä kohdalla johon

köyhä weli putoſi, ja hän tietyſti ſattui juuri miehen päälle. Ihme ja kumma, ei köyhä weli edes pahoin loukkaantunutkaan, mutta pahemmin käwi tiellä olewan miehen, jolta ſiinä kaatuesja katkeſi jalka.

„Minäkin lähden oikeuteen“, woiſki loukkaantunut, waatimaan ſinulle tuomiota jalkani menettämiſeſtä“.

Ohä muſtemmalla mielella lähti köyhä weli astumaan käräjätaloa kohti johon ei pitkä matka enää ollutkaan. Menneſjään otti hän tiepuoleſta iſon kiven waſempaan po-weenſa ſarkatakkinsa alle. „Tuoſta ſaa tuomari pallin otſaanſa jos pahan tuomion minulle langettaa. Koſka näitä rikokſia jo iſmanſin on paljon, niin tulſtoon wielä ſekin liſäſi“, arweli köyhä weli, kiukun ja epätoiwon winmaſſa ja ſaapui käräjätaloon, johon pian ſaapuiwat päällekantajatkin.

Tuomari oli nähnyt tulijat jo tuolla pihalla eikä hän tietyſti jättänyt katſahtamatta heidän powipuoliſkoihinsa. Ei kellään näyttänyt olewan powi niin pullakalla kun tuolla ſarkatakkifella. „Deeren köntyſkö lie wai woiſkänntty, mutta aiwan pieni ſe ei näy olewan“,

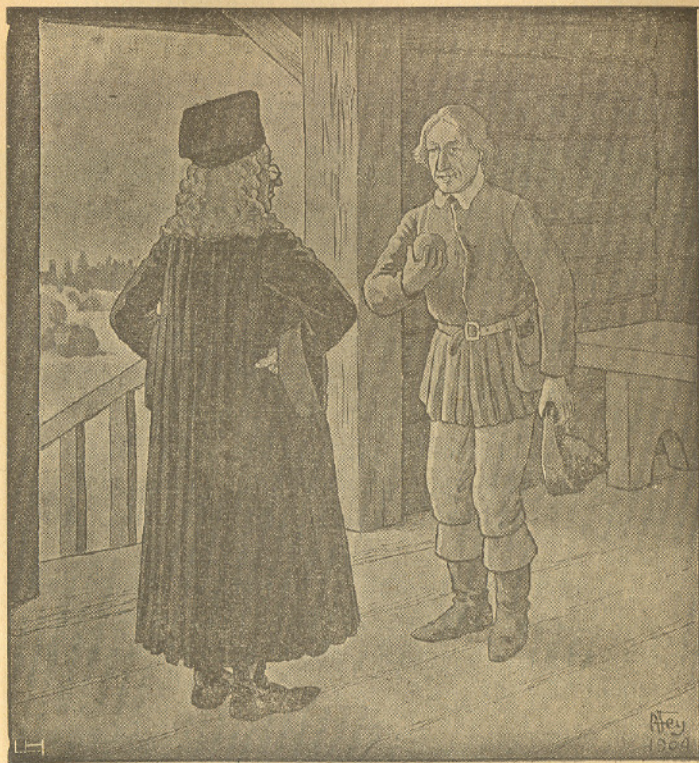
arveli tuomari myhäillen. „Asiansa on tuomittava hänelle mieliksi“.

Kun sitten asiat joutuivat esille, otettiin ensiksi tutkittavaksi rikkaan weljen hewosenhätä juttu. Tuomari ja lautakunta harkitsivat asiaa wakawasti, ja tulivat siihen päätökseen, että rikas weli antakoon köyhälle weljelleen hewosen ajettavaksi siksi kunnes uusi häntä kasmaa, ja tällä kertaa tulee rikkaan weljen antaa längetkin, koska hewosella toistaiseksi ei ole häntää, josta sen reen eteen woisi sitoa.

Rikas weli suuttui silmittömäksi tästä perin odottamattomasta päätöksestä ja poistui oikeushuoneesta. Mutta köyhän weljen mieli alkoi vähän elpyä ja kunnioituksensa oikeuslaitosta kohtaan kohota.

Kun sitte yösijatalon isännän asia tuli esille, ottivat oikeuden jäsenet wakawan muodon ja asia ajettiin hartaan harkinnan alaiseksi. Wiimein julisti oikeus wiisaan päätöksen: köyhä weli menköön pöytään juomaan teetänsä — ja pöydällä tulee ehdottomasti olla kiehuwa teekettiö kuten rikoksen jattuesja — ja isäntä pudotkoon palatilta alas pöydälle.

Köyhälle weljelle päätöksen kuultua pieni

hymy partapieleen hiipi, mutta isäntä meni kiukkuisena ulos samaa tietä kuin rikas velikin.

Kolmas asia harkittiin myös siksi, että rikos on vakavaa laatua ja vaatii senmukaista rangaistusta: köyhä weli menköön sillon alle kävelemään ja kantaja hypätköön siltalta alas, hyvin iloisena ja tyytyväisenä poistui köyhä weli ulos. Porstuassa tapasi hän tuomarin joka myhäillen tuli taputtamaan hänen wasenta pullakkaa poweansa. „Mitäpä sitä nyt täältä annat kun asiaksi niin hyvin tuomitsin“.

Köyhä weli weti powestaan esille kiiven ja janoi: „tämmöinen lahja täällä olisi sinulle ollut, jos asiansi olisit pahasti tuominnut“.

Sekä tuomari että köyhä weli kiittivät onneansa että asiat tulivat niin hyvin tuomittuksi ja molemmilla oli syytäkin olla tyytyväisenä.

Köyhä weli lähti astumaan kotiinsa ja päätti wasta karttaa joutumasta oikeuden asioihin sillä hän käsitti, ett'ei onni aina näin myötäinen ole.

Arvo H. Nurmen
Tampere - Kirjasto

ISAK JULIN

TAMPERE.

Kustannusliike, kirjansitomo, kirjapaino, stereotyypia. Paikkakunnan suurin tukku ja vähittäiskauppa: kirja- ja paperikauppa tavaroille, grammophoni- ja valokuvakoneille sekä piirustus ja koulutarpeille.

Suomen suurin
kuva-postikorttikauppa.

Telef. 208

KONTTOORI	1
LIKKENOMISTAJA	2
PÄÄTYMÄLÄ	3
VARASTO	4
HAARASASTO	5
KIRJAPAINO	6
KIRJANSITOMO	7
YKSITYISASUNTO	8

sähköosoite: Julin.

Suuret varastot!

Halvat hinnat!